

deles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage efter § 58, stk. 3 og 4 indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Amtsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen videresender klagen til naturklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Andre klager indgives til klagemyndigheden.

Stk. 3. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1 kan miljøministeren bestemme, at en af kommunalbestyrelsen meddelt tilladelse ikke må udnyttes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan ministeren give meddelelse om standsning af dette.

Stk. 4. Rettidig klage efter § 58, stk. 2-4 har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Stk. 5. Klagemyndigheden påser, at den, som har modtaget en tilladelse, underrettes om klagen.

§ 61. Når det er foreneligt med planlægningsmæssige hensyn og med hensynet til offentlighedens medvirken i planlægningen, kan miljøministeren i forbindelse med afgørelse af en klagesag efter § 58, stk. 1, se bort fra reglerne om lokalplaner og dispensationer, når klagen vedrører en foranstaltning, der er udført.

§ 62. Søgsmål til prøvelse af afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. For afgørelser, hvorom der er udfærdiget offentlig bekendtgørelse, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Søgsmål til prøvelse af afgørelser, der er truffet af en forening efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen, jf. § 21, stk. 1, kan ikke anlægges før klageadgangen til kommunalbestyrelsen, jf. § 58, stk. 6 er udnyttet.

Stk. 3. Overtrædelse af bestemmelser i en lokalplan eller en af de efter § 68, stk. 2 opretholdte vedtægter og planer m.v. kan gøres gældende under et civilt søgsmål mod den, der har begået overtrædelsen eller har ansvaret for den ulovlige tilstands opretholdelse. Dette gælder dog ikke søgsmål om lovliggørelse, når dispensation er meddelt efter reglerne i §§ 19 eller 40.

Stk. 4. Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, jf. § 50, kan ikke indbringes for domstolene, før overtaksationskommissionens afgørelse foreligger.

Stk. 5. Søgsmål om ekspropriation efter denne lov anlægges ved den landsret, under hvilken ejendommen er beliggende.

Kapitel 15

Lovliggørelse og straf

§ 63. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold. Består forholdet i en ulovlig brug af ejendommen, påhviler pligten tillige brugeren.

Stk. 2. De i § 51 nævnte myndigheder kan på ejerens bekostning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal vedkommende myndighed lade påbudet aflyse fra tingbogen.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbudet efterkommes, kan vedkommende myndighed foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning. Der er udpantringsret for beløbet.

§ 64. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder bestemmelser i en lokalplan eller en af de efter § 68, stk. 2 opretholdte vedtægter og planer m.v.,
- 2) overtræder § 35, stk. 1, § 39 og § 40, stk. 1,
- 3) tilsidesætter vilkår for en tilladelse eller dispensation m.v. efter loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter eller planer, eller tilsidesætter kommunalbestyrelsens bestemmelser efter § 37, stk. 2, eller
- 4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab el.lign., kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en amtskommune, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges den pågældende myndighed eller det kommunale fællesskab bødeansvar.